

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 2C/177/2008
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5108221051
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Rybárik
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2015:5108221051.18

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred samosudcom JUDr. Jánom Rybárikom v právnej veci navrhovateľov: 1./ V. M., rod. K., nar. XX.X.XXXX, J. O. XXXX/X, E., 2/ F. Y., rod. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XX, 3/ F. K., rod. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom Y. XXX, 4/ O. K., nar. XX.X.XXXX, bytom Y. XXX, 5/ B. K., nar. XX.X.XXXX, bytom Y. XXX, 6/ W. K., nar. 2.X.XXXX, bytom Y. XXX, navrhovateľa X/, X/, X/, X/, 6/ zastúpení splnomocnenou zástupkyňou JUDr. Elenou Štefančíkovou, advokátkou so sídlom Žilina, Prielohy č. 1012/1C, proti odporcovi: Urbárske spoločenstvo obce Lysica, so sídlom Lysica - Belá pri Varíne, právne zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Kuric, s. r. o., so sídlom Dolný Val 11, Žilina, o určení, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiťovi F. K., zomrelom dňa 5.9.1988, takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľov v rade 1/ až 6/ z a m i e t a.

Navrhovatelia v rade 1/ až 6/ s ú p o v i n n í spoločne a nerozdielne uhradiť odporcovi trovy konania a trovy právneho zastúpenia vo výške 1.264,78 eur na účet právneho zástupcu odporcu Advokátska kancelária JUDr. Kuric, s. r. o., vedený v Prima banka Slovensko a.s., Žilina, č.ú. 0485287002/5600, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovatelia sa podaným návrhom domáhali určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Svoj návrh odôvodnili tým, že odporca je vlastníkom nehnuteľností parciel reg. „C“ vedených Okresným úradom Žilina, katastrálny odbor, pre obec Y., kat. úz. Y.. Je vlastníkom trávnatých porastov, zastavaných plôch a nádvorí a záhrad a ornej pôdy. Zápis na LV považovali za nesprávny. Nehnuteľnosti, podľa ich názoru, patria do dedičstva po poručiťovi F. K., ktorý zomrel dňa 5.9.1988. Sporné parcely boli pôvodne vedené v pozemkovej knihe vo vložke č. XXX, ako mlyn a dom s dvorom a humnami (rožný mlyn). Nehnuteľnosti navrhovatelia, resp. ich právni predchodcovia užívali a užívajú ako celok nerušene, nepretržite a dobromyseľne v trvaní od ich nadobudnutia právnym predchodcom V. K. a jeho manželkou F. od roku 1912 do súčasnosti. Užívali ich v presvedčení, že sú vlastníkami týchto nehnuteľností, riadne ich obhospodarovali. Od spomínaného roku neboli v užívaní pozemkov nijako rušení, neboli im známe ani žiadne skutočnosti, ktoré z hľadiska objektívneho posudzovania by mohli u nich dôvodne vyvolať pochybnosti o tom, že im vlastnícke právo nepatrí.

Nehnuteľnosť získali právni predchodcovia navrhovateľov na základe právoplatnej kúpy od grófa B. z roku 1912. I napriek komasácii, ktorá prebehla v obci Y. v tom čase a ani v súčasnosti nemali vedomosť o tom, že komasácia sa týkala aj sporných parciel v ich domnelom vlastníctve. Samotná komasácia neprebehla v súlade s platnými právnymi ustanoveniami. Rozhodnutie komasačnej komisie nebolo právoplatné a nebolo teda ani vykonateľné. Vychádzajúc zo zápisov z pozemkovej knihy majú za to, že im vlastníctvo k nehnuteľnosti patrí, pretože oprávnenú držbu vykonávajú od roku 1912 do súčasnosti. Vo svojom písomnom návrhu poukázali na viacero svedeckých výpovedí, najmä na tú skutočnosť, že

komasácia, ktorá prebehla, nebrala do úvahy to, že gróf B. im daroval, resp. im právnym predchodcom tieto nehnuteľnosti.

Odporca s návrhom navrhovateľov nesúhlasil a žiadal ho zamietnuť. Ich právny predchodca - poručiteľ F. K. nehnuteľnosti nenadobudol, a preto sa nemôžu domáhať určenia, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiteľovi F. K.. Vo svojom písomnom vyjadrení uvádzal, že v roku 1941 prebehla komasácia v obci Y., ktorá trvala skoro 5 rokov. Sporné nehnuteľnosti boli zapísané do spoločenstva bývalých urbáriátov obce Y.. Už v roku 1944 došlo k sporom, pričom konečným dôsledkom o spore rozhodoval Krajský súd v Trenčíne. Predmetný spis a ani rozhodnutie sa do dnešného dňa nenašli. Od samého začiatku bolo zrejmé, že vlastníkom týchto nehnuteľností je Urbárska obec Y.. Navrhovatelia dobromyseľne tieto nehnuteľnosti neužívali, neplatia za tieto nehnuteľnosti ani daň obci. Navyše je, podľa jeho názoru, zaujímavé, prečo sa takouto žalobou obracajú na súd až po toľkých rokoch. Nepochybne o tomto spore už bolo raz rozhodnuté Krajským súdom v Trenčíne v roku 1944.

Súd na tomto mieste podotýka, že v tejto veci už dva krát rozhodoval a to rozsudkom 2C/177/2008-138 a rozsudkom 2C/177/2008-267. Rozsudok vyhlásený dňa 23.2.2012 odvolaniami napadli navrhovatelia. Uznesením Krajského súdu v Žiline 8Co/383/2012-341 zo dňa 28.októbra 2013 bol rozsudok okresného súdu zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Z odôvodnenia tohto uznesenia vyplýva, že krajský súd vytkol okresnému súdu procesné pochybenie spočívajú v nedodržaní povinnosti v zmysle ust. § 118 ods. 2 O.s.p. Z tohto ustanovenia totiž vyplýva, že po tom, čo navrhovateľ a odporca prednesú svoje návrhy, je súd povinný uviesť, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné, ktoré právne významné skutkové tvrdenia zostali sporné, ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané, ktoré dôkazy súd nevykoná, aj keď ich účastníci navrhli. Ďalej krajský súd v dôsledku nedodržania správneho procesného postupu poukazuje na to, že ani navrhovateľka v rade 2/ nemala možnosť prvostupňovému súdu uviesť všetky podľa jej názoru rozhodujúce skutočnosti v prejednávanej veci, a preto sa okresný súd ani týmito ani nezaoberal. Vytkol ďalej súdu tú skutočnosť, že nepoučil navrhovateľ v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p. Z obsahu zápisnice z hlavného pojednávania nevyplýva, že by došlo k takémuto poučeniu v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p. Navyše prvostupňový súd riadne neoboznámil účastníkov konania s listinnými dôkazmi a dokladmi tvoriace obsah spisu, a to v zmysle § 129 ods. 1 O.s.p., hoci pri rozhodovaní z nich vychádzal. Napokon vytkol prvostupňovému súdu aj tú skutočnosť, že rozsudok bol nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov.

Takisto nebol riadne zdôvodnený naliehavý právny záujem.

Súd v zmysle rozhodnutia krajského súdu opätovne v predmetnej veci vykonal dokazovanie vypočítaním účastníkov konania, poučil ich ako účastníkov oboznámil sa opätovne s výpismi z pozemkovej knihy, osvedčením o dedičstve 21D/1241/2003, rozhodnutiami bývalého ŠN v Žiline D/632/70, 21D/1247/2003, D 1481/88, výpisom z LV č. XXX, kúpnu zmluvou V XXXX/XX, rozhodnutím bývalej Správy katastra Žilina X-39/2003, X-40/2003, rozhodnutím bývalého OÚ Žilina zo dňa 28.10.1996, pripojenými zápisnicami Urbárskej obce Y., kúpnopredajnou zmluvou zo dňa 16.5.1944, zápisnicou vyhotovenou ku všeobecnej komasácii kat. úz. Trenčín, úradnou vyhláškou Krajského súdu v Trenčíne, identifikáciou sporných parciel, evidenciou o komasácii od príslušného Obecného úradu Y., komasačným hárkom č. XXX, ďalšími listinnými dôkazmi a zistil nasledovné.

Odporca je vlastníkom nehnuteľností parciel registra „C“ vedených Okresným úradom Žilina, katastrálny odbor, na LV č. XXX pre Okres Žilina, Obec Y., kat. úz. Y. pod A:

- parc. č. XXX - trvalé trávnaté porasty o výmere XXXX m²,
- parc. č. XXX - trvalé trávnaté porasty o výmere XXXX m²,
- parc. č. XXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m²,
- parc. č. XXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXX m²,
- parc. č. XXX - záhrady o výmere XXXX m²,
- parc. č. XXX - orná pôda o výmere XXXX m².

Vlastníkom, ako je to už uvedené, je Urbárske pozemkové spoločenstvo Lysica v podiele 1/1. Titul nadobudnutia týchto nehnuteľností je komasačný hárok XXX PKN, protokol XX, XXX, XXX, XXX-XXX/XX, XXX/XX.

Navrhovatelia sa aj na pojednávaní domáhali určenia vlastníckeho práva vydržaním, a to najmä na tom základe, že navrhovatelia v celom rozsahu sú dobromyseľní v užívaní nehnuteľností tak, ako bolo uvedené v návrhu. Dobromyseľnosť odvádzajú od kúpnopredajnej zmluvy so zosnulým grófom B., ako aj zo sporného zápisu v pozemknoknižnej vložke č. XXX obce Y., kde majú za to, že parc. č. XXXX, t.j. mlyn s domom a humnom a háj (rožný mlyn), kde bolo zapísané vlastníctvo právnych predchodcov navrhovateľov, t.j. V. K. a V. K. st., ktoré bolo potvrdené tým, že na tejto parcele, t.j. na parc. č. XXXX neprebehla komasácia.

To znamená, že urbárske spoločenstvo nemohlo nadobudnúť vlastnícke právo na základe komasačného hároku, ktorý neexistuje. Tento komasačný hárok bol ukončením možno prebiehajúcej komasácie, ale nie konečným rozhodnutím, na základe ktorého je možné vlastnícke právo nadobudnúť.

Ako ďalší dôkaz na poslednom pojednávaní navrhli, aby súd spravil dotaz na archív nachádzajúci sa v Rumunsku, kde by sa mali nachádzať archívne listiny zosnulého grófa B. a samotného rodu B.. Tam by mal byť aj doklad o tom, že príslušné nehnuteľnosti boli darované - predané právnym predchodcom navrhovateľov. Ďalej v podstate zotrvali na svojich stanoviskách a vyjadreniach, ktoré predniesli počas tohto súdneho konania.

Už v roku 1912 v zmysle kúpnopredajnej zmluvy predal L. B. nehnuteľnosti v celosti V. K. a manželke F. rod. V., prastarým rodičom navrhovateľov. Následne v roku XXXX V. K. s manželkou F. rod. V. nehnuteľnosti v celosti darovali svojim synom V. K. ml. (starému otcovi navrhovateľov) a V. K.. V roku 1943 v zmysle kúpnopredajnej zmluvy predal V. K. svoj podiel v celosti V. K. ml. (starému otcovi navrhovateľov). Z právneho titulu dedenia po V. K. a manželke Y. rod. W., zdedili nehnuteľnosti F. K. a manželku F. rod. K..

Ďalej dokazovali, že i keď v roku 1941 prebehla v obci Y. súdom autentifikovaná komasácia, tak nemali o tomto vedomosť. O tom svedčí aj tá skutočnosť, že V. K. odpredal svoj spoluvlastnícky podiel bratovi V. K. a tento prevod bol riadne zapísaný do príslušnej vložky pozemkovej knihy. Komasácia sa týkala nehnuteľností, a to tých, ktoré boli roztrúsené intraviláne alebo extraviláne v obci Y.. Pôvodná parcela, ktorá bola v celosti bola zrazu komasáciou rozdelená na menšie parcely a to na parcelu XXX až parcelu XXX, pričom za vlastníka bol určený právny predchodca odporcu Urbárskej obce Y..

Podľa ich názoru rozhodnutie komasačnej komisie nebolo právoplatné, vykonateľné a teda nebolo podkladom pre vznik vlastníckeho práva k titulu nadobudnutia nehnuteľností. Na pojednávaní svoj naliehavý právny záujem odôvodňovali potrebou zosúladiť faktický stav so stavom právnym, vôľou nakladať s vecou, ako aj ochranu svojho vlastníckeho práva a zaistením právnej istoty. Navyše uvádzali, že sporné nehnuteľnosti boli pôvodne vedené v pozemkovej knihe vo vložke č. XXX v kat. úz. Y. ako mlyn s dvorom a humnami. Pôvodný vlastník gróf B. túto pôdu rozdelil na pôdu panskú, ktorú obrábal samotný zemepán a pôdou urbársku tzv. rustikál, ktorá patrila zemepánovi, ale bola ponechaná do užívania urbárikom t.j. poddaným. To znamená, že Urbárske spoločenstvo len užívalo pôdu a k zápisu ich vlastníckeho práva teda došlo neoprávnene.

Odporca žiadal aj po tom, čo bol zrušený rozsudok okresného súdu uznesením krajského súdu, návrh navrhovateľa v plnom rozsahu zamietnuť. Poukázal na to, že navrhovatelia sa podaným návrhom domáhajú určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam uvedeným v návrhu na základe vydržania s poukazom na ust. § 130, 134 a nasl. Obč. zákonníka. Domáhajú sa, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiťovi F. K., zomrelom X.X.XXXX. To znamená, že sa domáhajú vydržania vlastníckeho práva k pozemkom v čase, keď takéto vydržanie vlastníckeho práva podľa platného Obč. zákona nebolo možné. K prelomu došlo až následnou novelizáciou Obč. zákona. Z celého návrhu sa iba konštatuje údajný prechod vlastníckych práva z jednotlivých právnych predchodcov na nebohého F. K., ktorý ich mal nadobudnúť titulom dedenia po V. K. a manželke Y., rod. W..

Podľa jeho názoru bolo nesporne preukázané z výpisov dedičských konaní, že k takémuto dedeniu nedošlo. To znamená, že pokiaľ sa odvádzá nadobudnutie vlastníckeho práva právnym predchodcom navrhovateľa a datuje sa do roku XXXX, tak navrhovatelia následný prechod jednotlivých vlastníckych práv na právnych predchodcov tak, ako sú uvádzané v návrhu, nepreukázali.

K žiadnemu prevodu vlastníckeho práva nemohlo dôjsť, pretože pôvodný právny predchodca žiadne vlastnícke právo nevydržal. Výsledky komasácie v obci Y., ktoré navrhovatelia spochybňujú, boli potvrdené aj Krajským súdom v Trenčíne na základe súdnej zápisnice Nc III 14/24. Túto skutočnosť v neposlednom rade potvrdzuje aj kúpnopredajná zmluva, ktorú predložili navrhovatelia Čd/2411/1943, kde sami účastníci zmluvy Ján K. a V. K. konštatujú, čo je predmetom tejto zmluvy a konštatujú, že nehnuteľnosti nie sú predmetom tejto zmluvy, pretože sú v súdnom spore. To znamená, že už právni predchodcovia vedeli, že tieto nehnuteľnosti nemajú vo vlastníctve a nemohli ich vydržať v neskoršom

období, keď v roku 1943 konštatujú túto skutočnosť. Ďalej odporca poukázal na to, že neboli splnené základné atribúty držby tak, ako to má na mysli ust. § 134 O.z. Nebolo možné vydržať nehnuteľnosti tak, ako sa to konštatuje v návrhu.

Z výpisu z pozemkovej knihy je zrejmé, že v minulosti bol vlastníkom mlynu (rožný mlyn - háj) gróf O. B.. Táto skutočnosť je zapísaná v pozemkovej knihe a je to konštatované vo vložke č. 170. Z pozemkovej knihy ďalej vyplýva, že v roku 1927 V. K. s manželkou F. rod. V., nehnuteľnosti darovali svojmu synovi V. K. ml., čo je zapísané v pozemkovej knihe vo vložke XXX kat. úz. Y. zápis č. Z

Z pripojeného potvrdenia ešte zo dňa 19.11.1929 vyplýva, že Dr. L. B. uznal vlastnícke právo na nehnuteľnosť zvanú háj v kat. úz. Y. pre V. K. - mlynára + konkretizuje tento listinný dôkaz. V uvedený dátum mal L. B. reagovať na žiadosť V. K. tým, že potvrdil, že v roku 1912 odkúpil od neho a jeho spoločníkov nehnuteľnosť zapísanú v Pozemkovej knihe Lysica č. XXX, parcela XXXX, ako aj parcela XXXX tzv. háj. Urobil tak preto, lebo táto nehnuteľnosť nebola zapísaná na V. K. v pozemkovej knihe. Na tomto základe, vlastnícke právo na nehnuteľnosť zvanú háj XXXX, dal súhlas, aby bola táto nehnuteľnosť pozemnoknižne prepísaná.

Z pripojeného osvedčenia o dedičstve 21D 1241/2003 zo dňa 25.8.2004 bolo zistené, že po poručiteľovi F. K., zomretom dňa 9.6.2003, dedili ako dedičia zo zákona v tretej dedičskej skupine V. M., F. Y. a O. K.. Jednalo sa o rodinný dom č. súpisné XXX postavený v tom čase na KN parcele XXX. Ako vyplýva z tohto rozhodnutia, jednalo sa len o rodinný dom postavený na tejto parcele, ktorý je aj predmetom tohto sporu. Samotné zastavené plochy, nádvoria, resp. príľahlé pozemky neboli predmetom dedičstva. Predmetom dedičstva neboli ani ďalšie ostatné sporné nehnuteľnosti ako XXX, XXX a ďalšie.

Z osvedčenia o dedičstve po nebohej Z. K., rod. K. č. 21D 1247/2003 zo dňa 28.9.2004 mal súd preukázané, že po tejto dedili V. M., F. Y. a takisto O. K.. Z tohto rozhodnutia je zrejmé, že opätovne predmetom dedičstva okrem iného bol aj dom č., súp. XXX postavený na KN parc. č. XXX, zapísaný na LV č. XXX. Tento dom (znova súd dáva do pozornosti, nie zastavané plochy ani nádvoria, ani príľahlé pozemky) získali do vlastníctva V. M. a F. Y., každá v 1/10-ine. Predmetom tohto dedičského konania boli aj ďalšie nehnuteľnosti, ktoré však nemali súvis s týmto konaním.

Súd uzatvára, že z týchto osvedčení o dedičstve vyplýva, že skutočne zdedili právni nástupcovia nehnuteľnosť, ale to len dom súp. č. 262 postavenom na parcele XXX.

Z výpisu z LV č. XXX je zrejmé, že vlastníkom nehnuteľností parc. č. XXX, XXX, 955 je Urbárske pozemkové spoločenstvo Y., pričom titulom nadobudnutia bol komasačný hárok XXX.

Na ozrejmienie ešte súd dáva do pozornosti rozhodnutie bývalého ŠN D 1481/88, kedy po smrti F. K., ktorý zomrel dňa 5.9.1988, predmetom dedičstva bol rodinný dom č. XXX, predtým č. XXX v Y., maštal' a pivnica, spolu v hodnote 23.000,-Kčs, ktoré nadobudla do vlastníctva manželka F. K. a deti poručiteľa F. K., V. M., Štefan K., F. Y., a to všetci v rovnakom pomere. Aj zo samotného zápisu katastra nehnuteľností do poznámky B LV vyplýva, že bol zapísaný rodinný dom č. XXX postavený na pozemku parc. č. XXX, do zápisu Cd LV neboli urobené žiadne zápisy, t.j. farchy a podobne.

Čo sa týka právnej subjektivity samotného odporcu, táto je odvodzovaná z rozhodnutia Okresného úradu v Žiline, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.11.1996 a z tohto vyplýva, že odporca bol zapísaný do registra pozemkových spoločenstiev s právnou subjektivitou. To znamená, že v tomto konaní vystupoval ako oprávnený a legitimovaný účastník konania. To dáva súd do pozornosti len z toho dôvodu, že spočiatku bola spochybňovaná legitímácia tohto účastníka.

Dôležitý údaj vyplýva z prípisu Ministerstva vnútra SR, štátny archív Bytča. Spisový materiál Krajského súdu Trenčín sa nezachoval - Cka 294/42. Fond je značne medzerovitý a po spise Cka 288/42 nasleduje až spisový materiál Cka 302/42. Tento spisový materiál sa tunajší súd pokúšal zabezpečiť, pretože je zrejmé, že po komasácii, ktorá prebiehala v obci Y. od roku 1941 a po získaní tohto vlastníctva odporcom, prebiehalo konanie na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. Cka 294/42. Z pripojených dokladov vyplýva, že právni predchodcovia navrhovateľov sa domáhali práve určenia vlastníctva k sporným

nehnutelnostiam. Tieto skutočnosti vyplývajú aj zo spomínanej kúpnopredajnej zmluvy z roku 1944 medzi V. K. a V. K. ml.

Z kúpnopredajnej zmluvy Čd 2411/44 vyplýva, že V. K. ako predávajúci a V. K. ml. mlynár v Y. uzavreli zmluvu, na základe ktorej získal kupiteľ nehnuteľnosť zapísanú v pozemkovej knihe záp. č. XXX v kat. úz. obci Y. r.č.1.m.č1451 vložka B11.B14 aj s vodným právom mlyna. V tejto kúpnopredajnej zmluve sa zmluvné strany dohodli, že predmetom kúpy a predaja nie sú tie nehnuteľnosti, ktorých vlastnícke právo predávateľ žaluje v spore u Krajského súdu v Trenčíne pod č. Cka 294/1942 proti spoločenstvu bývalých urbárikov v Y..

To znamená, že ani od tejto kúpnopredajnej zmluvy nemohli terajší navrhovatelia odvodzovať svoje vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam, pretože práve sporné nehnuteľnosti neboli v tejto kúpnopredajnej zmluve uvedené, pretože boli predmetom súdneho sporu u Krajského súdu v Trenčíne.

Zo zápisnice zo dňa 28.10.1941 Nc III 14/24 vyplýva, že v obci Y. prebehla všeobecná komasácia celého katastrálneho územia. Tento listinný dôkaz vyvracia obranu navrhovateľky v rade 1/, ktorá tvrdí, že komasácia neprebehla ohľadne všetkých nehnuteľností v kat. úz. Y.. Z tohto rozhodnutia je zrejmé, že celé kat. úz. obce Y. bolo predmetom komasácie. Navrhovateľka tvrdila, že predmetom komasácie boli len pozemky v extraviláne a časť pozemkov v intraviláne. Komasácia sa nemala týkať nehnuteľností, ktoré oni dobromyseľne užívali. V tomto smere je dôkaz - zápisnica zo dňa 28.10.1941 určite neomylná.

Ku komasácii sa vyjadroval aj znalec R.. W. N.. Tento na pojednávaní, ako aj vo svojom znaleckom posudku uviedol, že komasácia v obci Y. sa skončila až v roku 1943. Pokým si pamätá, bola ukončená, tak prakticky od roku 1943 všetky osoby - vlastníci nehnuteľností vstúpili len do užívania nehnuteľností a nie do vlastníctva. Pokým by v komasácii bol zaevidovaný určitý stav k vlastníctvu nehnuteľností, tak by sa prejavil aj v komasácii. Znalec úplne vylúčil tvrdenia zo strany navrhovateľov, že v komisi, ktorá vykonávala komasáciu, došlo k podvodu. Komisia, ktorá pracovala na vypracovaní komasácie bola zložená jednak pozemkovým úradom, katastrálnym úradom, obecným úradom a ďalšími zúčastnenými osobami. Zotrval na svojom písomnom vyhotovení znaleckého posudku, že nehnuteľnosti, ktoré boli komasované v roku 1943, prešli do vlastníctva samotného odporcu. V tom čase zrejme neexistovali ani žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že vlastníctvo prináleží právnym predchodcom navrhovateľov. Znova zopakoval, že pokým by takéto skutočnosti boli zrejmé, určite by komasácia neprebehla tak, ako prebehla. Komasácia mala za následok, aby sa zlúčili všetky parcely podľa jednotlivých podielov a potom sa robili aj samotné pozemkové úpravy, kde už je zjednotený operát a identifikácia je porovnanie stavu pozemnoknižného s terajším. Vyjadril sa aj k ďalšiemu návrhu navrhovateľov ohľadom identifikácie parciel k sporným parcelám a pozemkom. Keďže komasácia je, podľa jeho názoru, platná, nie je potrebné opätovne robiť identifikáciu k týmto nehnuteľnostiam. Komasácia bola schválená a celý proces - stav, ktorým sa zlučovali niektoré nehnuteľnosti, zodpovedá aj výpisu z LV.

Ďalej sa súd zamerával aj na dokazovanie ohľadom práva navrhovateľov k vydržaniu sporných nehnuteľností. Títo na predošlých pojednávaníach zhodne tvrdili a vypovedali, že to bol F. K., narodený v roku 1923, ktorý bol vlastníkom sporných nehnuteľností.

Nehnutelnosti mal získať otec navrhovateľky v rade 1/ po svojom otcovi V. K. ml., a tento zomrel v roku XXXX. V. K. st. v roku 1912 mal získať od grófa L. B. sporné nehnuteľnosti. Neskôr tieto previedol na svojich synov a to na V. K. ml. a V. K.. V. K. potom neskôr tieto nehnuteľnosti previedol kúpnopredajnou zmluvou v roku 1944.

Právni predchodcovia navrhovateľov vôbec nevedeli o tom, že prebehla komasácia aj ohľadne sporných nehnuteľností. Všetci právni predchodcovia, ako aj súčasní vlastníci, podľa ich názoru, nehnuteľnosti riadne užívajú a tieto aj riadne obhospodarujú. Napr. po roku 1964 tieto nehnuteľnosti užíval otec navrhovateľky v rade 1/, a predtým to bol jej starý otec. Na nehnuteľnostiach orali, siali a využívali tieto nehnuteľnosti vo svoj prospech. Navrhovateľka v rade 1/ bývala s rodičmi do roku 1964 v Prahe. Od roku 1964, keď mala asi 12 rokov, sa presťahovali, po smrti starého otca, do Y.. Ešte ako dieťa si pamätá, že na týchto nehnuteľnostiach stále pracovali. Bolo potrebné zrekonštruovať dom a príslušenstvo budovy.

Z výpovede samotných navrhovateľov vyplynulo, že tieto nehnuteľnosti užívali. Správali sa k týmto nehnuteľnostiam, akoby im patrili. Takisto z ich výpovede vyplýva, že v užívaní neboli nikým rušení. Je zrejmé, že navrhovatelia svoje vlastnícke právo odôvodňovali jednak na základe samotného vydržania

týchto nehnuteľností. To znamená, že prakticky od roku 1912 oni, ako aj ich právni predchodcovia, do času súdneho sporu tieto nehnuteľnosti dobromyseľne užívali a správali sa ku nim ako k vlastným.

Podľa § 134 ods. 1/ O.z. oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnuťnosť, po dobu 10 rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

Podľa § 134 ods. 3/ O.z. do doby podľa ods. 1/ sa započíta aj doba, po ktorú mal vec v oprávnenej držbe právny predchodca.

Vydržanie je osobitný, originálny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva zo zákona pri splnení zákonnom požadovaných predpokladov:

a) Musí byť spôsobilý predmet držania. Môže ním byť každá vec v právnom zmysle, ktorá môže byť predmetom vlastníctva, teda aj ideálny spoluvlastnícky podiel s výnimkou veci, ktorá môže byť predmetom vlastníctva iba štátu alebo určených právnických osôb.

b) Držba musí byť oprávnená.

c) Držba musí byť nepretržitá počas celej zákonom stanovenej doby. Do plynutia doby ohľadne nehnuteľností sa započítava doba oprávnenej držby právneho predchodcu vydržiteľa. Ak dôjde k prerušeniu vydržacej doby v dôsledku toho, že držiteľ prestal byť dobromyseľný v tom, že mu vec patrí, plynutie takejto prerušenej vydržacej doby sa neobnovuje ani pri novom vzniku oprávnenej držby k tej istej veci.

Je zrejmé, že navrhovatelia sa domáhali určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam jednak vydržaním a jednak z titulu, že tieto nehnuteľnosti získali na základe dedičských konaní.

Súd už spomínal, že predmetom všetkých dedičských konaní po právnych predchodcoch navrhovateľov, ktorí postupne zomreli, bol len dom súp. XXX postavený na KN parc. č. XXX.

Predmetom dedičských konaní neboli žiadne ďalšie nehnuteľnosti, ktoré tvoria predmet tohto sporu.

V žiadnom prípade nemohli získať vlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam na základe dedičských rozhodnutí, kde okrem domu nie je spomínaná žiadna takáto nehnuteľnosť /vid' vyššie popísané dedičské rozhodnutia/. V tomto smere súd považoval prednesené návrhy navrhovateľkou v rade 1/ za účelové, keď tvrdila, že aj na základe predmetných dedičských rozhodnutí sa mali stať vlastníkmi týchto sporných nehnuteľností.

V konkrétnom prípade treba rozlišovať jednotlivé obdobia platnosti právnej úpravy, t.j. ohľadne vydržania. Je to obdobie platnosti tzv. uhorského obyčajového práva do 31.12.1950 - obdobie tzv. Stredného obč. zákonníka, zák. č. 141/1950 Zb. odo dňa 1.1.1952 do dňa 31.3.1964 a obdobie platnosti tzv. Nového obč. zákonníka 40/1964 Zb. s účinnosťou od 1.4.1964.

Podľa tzv. uhorského obyčajového práva vlastnícke právo k nehnuteľnosti nadobudol ten, kto mal nehnuteľnosť po dobu 32 rokov, ako svoju pokojne v držbe, a to v prípade, ak v pozemkovej knihe bol ako vlastník zapísaný niekto iný. Podľa právnych zástupcov navrhovateľov súd mal posudzovať vydržanie podľa uhorského obyčajového práva. Podľa jeho zdôvodnenia právni predchodcovia navrhovateľov sa v roku 1944 stali vlastníkmi týchto nehnuteľností. Nehnuteľnosť im mala byť darovaná - predaná v roku 1912.

Na tomto mieste je však potrebné podotknúť a uviesť, že bola to komasácia, ktorá prebehla v obci Y., bola ukončená v roku 1941. Právni predchodcovia teda nespĺnili vydržaciu dobu v zmysle uhorského obyčajového práva.

Znova súd dáva do pozornosti aj konanie, ktoré prebiehalo na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. Cka 294/42, kde sa právni predchodcovia navrhovateľov domáhali práve určenia vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam. Tieto skutočnosti vyplývajú aj zo spomínanej kúpno predajnej zmluvy z roku 1944 medzi V. K. a ml. V. K.. V tejto zmluve je konštatované, že prebiehal spor na KS v Trenčíne. Pokým by v tomto spore o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam boli právni predchodcovia navrhovateľov úspešní, museli by byť v každom prípade zapísaní ako vlastníci v pozemkovej knihe. Súd sa domnieva, že návrh navrhovateľov bol v roku 1942 Krajským súdom v Trenčíne zamietnutý. Mohlo to byť aj z toho dôvodu, že nespĺnili jednu z podmienok uhorského obyčajového práva, t.j. byť držiteľmi sporných nehnuteľností 32 rokov. Lehota, pokým by to takto súd posudzoval, by bola skončená až v roku 1944. Spor začal v roku 1942 a preto sp. zn. Cka 294/42. Súd aj napriek úsiliu nemohol zabezpečiť tento spisový materiál.

Zo zápisnic Urbárskej obce Y. z rokov 1934 až 1936 vyplýva, že právni predchodcovia navrhovateľov tieto nehnuteľnosti mali len v užívaní. Urbárska obec Y. sa v týchto rokoch cítila byť vlastníkom týchto nehnuteľností, a preto ich viacnásobne vyzvala na zaplatenie nájmu za užívanie týchto nehnuteľností.

Súd dáva do pozornosti aj svedeckú výpoveď svedka M. G., ktorý v roku 1993 pracoval v komisii obnovy evidencie pozemkov a právnych vzťahov v obci Y.. V tom čase za ním chodila navrhovateľka v rade 1/, že je vlastníčkou nehnuteľností, aby to pojali do ROEP. Zistilo sa z LV, že vlastníkom pozemky, o ktoré žiadala, tak vlastníkom týchto je jednoznačne odporca. Nemohol postupovať tak, že by tieto nehnuteľnosti zaradil do ROEP. Vlastníkom nehnuteľností už v tom čase, podľa komasačnej knihy, bol odporca. Úzko komisia spolupracovala aj priamo s katastrom nehnuteľností. Aj tento operát vyhlásil, že vlastníkom nehnuteľností je odporca, a preto nemožno tieto nehnuteľnosti pojať do ROEP. Už vtedy sa navrhovatelia odvolávali na pozemnoknižný výpis 170 z roku 1891 prvý zápis, kde bolo napísané Y. obec Urbárska, majiteľ gruntu - bol tam gróf B. O. - ten bol prečiarknutý a potom je ďalej písané, že majiteľ nadstavby a užívateľ atď., čo je teda mlyn parcela č. 1451, neskôr spomínaná parcela XXXX, tak tieto údajne patrili grófovi B. a tento ich odpredal právnym predchodcom navrhovateľov.

B. jeho názoru zmluva, resp. výpis z pozemkovej knihy, resp. prehlásenie, kde gróf Pongráč odporúčal, resp. sľúbil odpredať mlyn a dve jutra pasienku právnemu predchodcovi navrhovateľov, tak toto je nezmysel /vyjadrenie svedka/. Je to rozloha 34 ha a 42 árov. Ďalej vo svojej výpovedi uviedol, že len ťažko si je predstaviť, že by gróf B. previedol takúto veľkú nehnuteľnosť na právneho predchodcu navrhovateľov. Navyše neexistuje žiaden doklad o tom, že by spornú parcelu právni predchodcovia navrhovateľa kúpili. Z roku 1961 je ďalší výpis z pozemkovej knihy kat. obec Y., č. XXX, kde sa píše majetková podstata, majiteľ gruntu Urbárska obec Y. v celosti. Majiteľ nadstavby a užívateľ gruntu je už spomínaný V. K. ml. O V. K. sa hovorí len ako o užívateľovi ale nie o majiteľovi gruntu. O vlastníkovi sa hovorí jednoznačne o obci Y. Urbárska obec. V. K. ml. bol len majiteľom nadstavby.

Takisto zdôraznil, že 29.10.1941 bola ukončená komasácia v Y., táto trvala tri až päť rokov, kde jednoznačne tieto pozemky boli zapísané do spoločenstva bývalých urbáriátov v obci Y.. Už v roku 1942 prebiehalo súdne konanie na KS v Trenčíne. Všetky komasačné knihy prešli potvrdením jednak komisiou, potvrdením - pečiatkou KS v Trenčíne. Pokým aj právni predchodcovia navrhovateľov užívali sporné nehnuteľnosti, najmä parcelu 952, tak to bolo ešte v XX-tych rokoch, kedy bol mlyn funkčný. Navyše obecnému úradu neplatili ani daň z nehnuteľnosti.

Súd si v tejto súvislosti zabezpečil prvotný sumár majetkových - komasačných hárkov. Z týchto vyplýva, že ešte dňa 29.10.1941 na základe súdnej zápisnice bol overený sumár majetkových hárkov nového stavu. Takisto bola overená touto súdnou zápisnicou aj samotná polohová kniha kat. úz. Y. dňa 29.10.1941.

Z pripojených majetkových hárkov všeobecnej komasácie kat. úz. Y. sa na strane XX síce píše meno majiteľa F. K., rod. W., resp. mal. F. K., K. B. O. a K. B. Jozef z Z. ale tí boli vlastními úplne iných nehnuteľností, ktoré netvoria predmet tohto sporu. Je zaujímavé, že v roku 1941 tieto majetkové polohové ani sumár majetkových hárkov neobsahuje identifikačné údaje právnych predchodcov navrhovateľov, ktorí by sa domáhali na základe svojich domnelých vlastníckych práv, aby ich nehnuteľnosti boli pri skončení komasácie v roku 1941 zapísané do tejto komasácie, do ich vlastníctva. Skutočne len vyplýva a potvrdzuje to aj svedok M. G. že komasácia v obci Y. bola ukončená 29.10.1941.

V tejto súvislosti zasa dáva súd do pozornosti námietku právnych zástupcov navrhovateľov, že podľa uhorského obyčajového práva právni predchodcovia vydržali tieto nehnuteľnosti v roku 1944. Komasačia bola ukončená v roku 1941, a preto nemohli vydržať vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam v roku 1944.

Súd na tomto mieste konštatuje, že ani na základe vydržania sa nemohli stať právni predchodcovia navrhovateľov vlastními týchto nehnuteľností vzhľadom na vyššie uvedené. Keďže navrhovatelia nepreukázali, že sa stali vlastními týchto nehnuteľností na základe dedičských rozhodnutí, už to bolo spomínané vyššie, resp. nepreukázali, že by vlastníctvo získali ich právni predchodcovia vydržaním v zmysle uhorského obyčajového práva, musel súd ich návrh zamietnuť.

Po mnohých rokoch sa snažia navrhovatelia dokázať, že komasačia, ktorá bola ukončená v roku 1941 nebola prevedená v súlade s platnými právnymi predpismi. Ani po komasácii, kedy sa stal vlastníkom terajší odporca, pokým ostali navrhovatelia ako užívatelia týchto nehnuteľností, nemohli byť pri vydržaní dobromyseľní. Bolo zrejmé, ako bola ukončená komasačia, vyplýva to z pripojeného LV. Len spochybnením komasácie by bolo možné opierať svoje vlastnícke právo právnych predchodcov

k týmto nehnuteľnostiam. Komasácia však prebehla v súlade s platným právnym poriadkom, v tom čase platným, o čom svedčí aj konečná zápisnica Krajského súdu v Trenčíne Nc III 14/24/537 zo dňa 29.10.1941. Keďže navrhovatelia teda neunesli dôkazné bremeno, nepreukázali, že sa stali vlastníkmi nehnuteľností na základe vydržania, t.j. ich právni predchodcovia, resp. oni sami, nepreukázali, že by sa stali vlastníkmi na základe dedičských rozhodnutí, súd ich návrh v plnom rozsahu zamietol.

O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 142 ods. 1/ O.s.p. Bol to odporca, ktorý bol v tomto konaní v plnom rozsahu úspešný. Právny zástupca si vyčíslil trovy právneho zastúpenia nasledovne:

- príprava a prevzatie 1.465,-Sk + 190,-Sk režijný paušál, spolu 1.655,-Sk, čo je 54,93 eur,
- spísanie a podanie vyjadrenia zo dňa 8.10.2008 - 1.465,-Sk + 190,-Sk režijný paušál, spolu 1.655,-Sk, čo je 54,93 eur,
- účasť na pojednávaní na OS Žilina 23.3.2009, 14.5.2009, 18.6.2009, 24.8.2009, 8.10.2009, každý úkon po 53,49 eur + 6,95 eur režijný paušál, spolu 60,44 eur x 5,
- účasť na vyhlásení rozsudku OS Žilina dňa 9.10.2009 - 13,37 eur + 6,95 eur režijný paušál, spolu 20,32 eur,
- vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľov zo dňa 18.2.2010 - 53,49 eur + 7,21 eur režijný paušál, spolu 60,75 eur,
- účasť na pojednávaní OS Žilina 2.12.2010 - 53,49 eur + 7,21 eur režijný paušál, spolu 60,75 eur,
- účasť - ohliadka na mieste samom Stráža 22.2.2011 - 53,49 eur + 7,41 eur režijný paušál, spolu 60,90 eur,
- účasť na pojednávaní na OS Žilina 31.3.2011 - 53,49 eur + 7,41 eur režijný paušál, spolu 60,90 eur,
- účasť na pojednávaní na OS Žilina 3.11.2011 - 53,49 eur + 7,41 eur režijný paušál, spolu 60,90 eur,
- účasť na pojednávaní na OS Žilina 9.1.2012 - 53,49 eur + 7,63 eur režijný paušál, spolu 61,12 eur,
- účasť na pojednávaní na OS Žilina 23.2.2012 - 53,49 eur + 7,63 eur režijný paušál, spolu 61,12 eur,
- vyjadrenie odporcu k odvolaniu navrhovateľov v rade 2/ zo dňa 16.8.2012 - 53,49 eur + 7,63 eur režijný paušál, spolu 61,12 eur,
- vyjadrenie odporcu k odvolaniu navrhovateľov v rade 1/, 3/ až 6/ zo dňa 16.8.2012 - 53,49 eur + 7,63 eur režijný paušál, spolu 61,12 eur,
- účasť na pojednávaní OS Žilina 16.2.2015 - 64,53 eur + 8,39 eur režijný paušál, spolu 72,92 eur.

Spolu trovy 1.053,98 Eur + 20% DPH = 1.264,78 Eur.

Súd podrobne preskúmal takto vyčíslené trovy právneho zastúpenia a konštatoval, že tieto boli vyčíslené v súlade s vyhl. MS SR č. 655/2004 o odmenách a náhradách advokátov a priznal ich tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 221 ods. 1 OSP, súd rozhodnutie zruší, len ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 OSP, skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 2 OSP, ustanovenie § 205a ods. 1 OSP sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).